

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/176/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3516201565
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3516201565.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľky: D., zastúpenej P. proti odporcovi: Q., o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 25. februára 2016, č.k. 5C/41/2016-8, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu m e n í tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd uznesením zo dňa 25. februára 2016, č.k. 5C/41/2016-8 zakázal odporcovi, aby vstupoval do domu súpisné č. XXX, nachádzajúceho sa na parcele č. XXXX/XXX - zastavané plochy a nádvoría o výmere 161 m², parc. č. XXXX/XX o výmere 350 m² - orná pôda, parc. č. XXXX/XX o výmere 215 m² - zastavané plochy a nádvoría, parc. č. XXXX/XXX o výmere 161 m² - zastavané plochy a nádvoría, zapísaného na liste vlastníctva č. XXXX Okresného úradu A., pre k. ú. M., a to dňom doručenia tohto predbežného opatrenia, až do právoplatnosti rozhodnutia v konaní vo veci samej. Súčasne uložil navrhovateľke, aby v lehote 60 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podala návrh vo veci samej. V odôvodnení uvedeného uznesenia okresný súd uviedol, že navrhovateľka návrhom zo dňa 24.02.2016 žiadala, aby súd uložil odporcovi povinnosť zdržať sa vstupu do rodinného domu v M. XXX, kde býva navrhovateľka a spoločné tri maloleté deti. Návrh odôvodnila psychickými a fyzickými útokmi zo strany odporcu, ktoré spočívajú vo vyvolávaní hádok, vulgárnych nadávok, vyhrážok a fyzických útokoch. Opakovane došlo zo strany odporcu k fyzickému napadnutiu, pričom musela vyhľadať lekársku pomoc. Naposledy sa odporca vyhrážal a fyzicky napadol odporkyňu dňa 31.01.2016 a 16.02.2016, pričom oba skutky nahlásila na Vojenskú políciu, nakoľko odporca je profesionálny vojak. Vo veci skutku zo dňa 16.02.2016 opakovane privolaala hliadku Vojenskej polície. Poverený príslušník jej povedal, že keď začne pre tento priestupok konať, musí vzniknúť obvinenie pre prečin nebezpečného vyhrážania a zadržať obvineného a dať návrh na vzatie do väzby. Navrhovateľka z dôvodu, že je ekonomicky závislá na odporcovi, vrátane troch maloletých detí, netrvala na vznesení obvinenia. Okresný súd zistil, že uznesením zo dňa 02.02.2016 bolo začaté trestné stíhanie vo veci prečinu nebezpečného vyhrážania, ktorého sa mal dopustiť doposiaľ nezistený páchatel, profesionálny vojak, keď po vzájomnej hádke s manželkou udrhel otvorenou dlaňou poškodenú do tváre, čo mu poškodená opätovala a následne ju sotil do dverí, v dôsledku pádu si poškodená prerezala ruku na sklenenej výplni. Následne sa jej vulgárne vyhrážal zabitím. Okresný súd sa stotožnil so skutkovými i právnymi dôvodmi návrhu, pričom pri rozhodovaní vychádzal z nutnosti a naliehavosti poskytnutia právnej ochrany navrhovateľky z dôvodu, že medzi navrhovateľkou a odporcom dochádza opakovane k nezhodám, pričom dňa 16.02.2016 odporca po vzájomnej hádke sotil navrhovateľku do sklenených dverí, pričom prerazila sklenenú výplň a navrhovateľke spôsobil rezné poranenia v oblasti zápästia pravej ruky a navrhovateľke sa vyhrážal zabitím. Okresný súd svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 74 ods. 1, § 75 ods. 1, ods. 2, ods. 5, ods. 6, ods. 9, § 76 ods. 1 písm. g) Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.).

Proti uvedenému uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie odporca prostredníctvom svojho právneho zástupcu a domáhal sa, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa

zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu zamietne. Uplatnil odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. d), f) O.s.p. Uviedol, že navrhovateľka v návrhu neposkytla súdu také dôkazné prostriedky, na podklade ktorých by mohol súd prijať záver o opodstatnenosti a primeranosti navrhovaného predbežného opatrenia. Napadnuté uznesenie je nedostatočne odôvodnené, okresný súd si len v podstate v celom rozsahu osvojil právnu a skutkovú argumentáciu navrhovateľky. K skutkovým okolnostiam uviedol, že na podklade oznámenia navrhovateľky bolo vo veci začaté trestné stíhanie proti neznámej osobe, v konaní bola vypočutá navrhovateľka, ako aj odporca. Navrhovateľka však využila svoje zákonné právo a odmietla vypovedať. Do podania odvolania nebolo proti odporcovi vznesené obvinenie pre trestný čin, hľadá sa teda naňho ako na nevinného. Manželstvo účastníkov už nemôže plniť spoločenský účel, preto odporca podal návrh o rozvod manželstva - táto vec je vedená na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 8P/10/2016. Dôvody rozvratu manželstva sú najmä na strane navrhovateľky, ktorá odporcu opakovane slovné aj fyzicky napadla. Jej konanie je ťažko predvídateľné, preto aj hodnovernosť jej tvrdení je značne znížená.

Navrhovateľka v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že okrem tvrdení navrhovateľky mal okresný súd k dispozícii aj listinné dôkazy, ako aj nahrávky správania sa odporcu na USB kľúči a fotky zranenia navrhovateľky. Nie je pravdivé tvrdenie odporcu, že vo veci trestného oznámenia bolo vydané len uznesenie o začatí trestného stíhania. Už dňa 04.03.2016 poverený príslušník Vojenskej polície postúpil uznesením predmetnú vec, sp. zn. Z. na prejednanie priestupku veliteľovi VÚ XXXX N.. V tomto uznesení sa jednoznačne konštatuje, že ku skutku došlo, avšak nejde o trestný čin, ale o priestupok, pričom takýto záver bol konštatovaný najmä na základe toho, že navrhovateľka odmietla vypovedať. V opačnom prípade by bolo odporcovi vznesené obvinenie pre trestný čin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Vydanie predbežného opatrenia odôvodňuje aj ďalšie správanie odporcu, ktorý aj po jeho vydaní dňa 04.03.2016 odviezol z domu televízny prijímač. Následne navrhovateľka oboznámila odporcu s vydaným predbežným opatrením, na čo odporca privolať hliadku PZ. Po oboznámení s predbežným opatrením hliadka PZ vyzvala odporcu k opusteniu rodinného domu. Dňa 14.04.2016 si odporca bez vedomia navrhovateľky v čase, keď ona bola v práci, vzal spreď zamestnania navrhovateľky osobné vozidlo zn. Peugeot 207. V ten istý deň aj napriek nariadeniu predbežného opatrenia platíť výživné na každé dieťa 50 Eur mesačne, mzde navrhovateľky 400 Eur a mzde odporcu 1.300 Eur, odporca oznámil navrhovateľke, že nebude platíť úvery, pokiaľ tak nebude robiť ani navrhovateľka.

Krajský súd preskúmal napadnuté uznesenie podľa § 212 ods. 1 O.s.p. v rozsahu podaného odvolania a jeho dôvodov a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné zmeniť podľa § 220 a § 221 ods. 3 O.s.p. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

V zmysle § 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 76 ods. 1 písm. g) O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby nevstupoval dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivý z násillia.

Predpokladom pre nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. g) O.s.p. je osvedčenie skutočnosti, že osoba, ktorá by inak mala právo vstupovať do predmetného domu alebo bytu (odporca), je dôvodne podozrivá z násillia voči osobe, ktorá v tomto dome alebo byte býva (navrhovateľ). Podozrenie z násillia odporcu voči navrhovateľovi nemusí byť v takom štádiu, že odporcovi bolo vznesené obvinenie v trestnom konaní, avšak musí byť primerane osvedčené aj inak než tvrdením navrhovateľa.

V danom prípade návrh na nariadenie predbežného opatrenia navrhovateľka zdôvodnila psychickými a fyzickými útokmi odporcu, ktoré spočívajú vo vyvolávaní hádok, vulgárnych nadávkach, vyhrážkach a fyzických útokoch, pričom naposledy ju odporca fyzicky napadol v dňoch 31.01.2016 a 16.02.2016, oba skutky navrhovateľka nahlásila na Vojenskú políciu, nakoľko odporca je profesionálnym vojakom.

Keďže odporca uplatnil odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. (nesprávne skutkové zistenia), krajský súd skúmal, či boli tvrdenia navrhovateľky aspoň v minimálnom rozsahu osvedčené. V záujme preskúmania skutkových zistení, najmä navrhovateľkou tvrdených fyzických útokov odporcu,

sa krajský súd oboznámil nielen s predloženým spisom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp. zn. 5C/41/2016, ale vyžiadal si aj spisy vedené na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 5P/12/2016 a 8P/10/2016, ako aj správu z Vojenskej polície S. o právoplatnosti uznesenia I. a záznam zo zásahu Vojenskej polície v obci O. dňa 16.02.2016.

Z uznesenia Vojenskej polície C. zo dňa 04.03.2016 vyplýva, že navrhovateľka podala dňa 31.01.2016 trestné oznámenie, v ktorom uviedla, že v minulosti mali s manželom, profesionálnym vojakom, nehody kvôli jej priateľovi, s ktorým sa neskôr rozišla a naopak manžel si našiel frajerku. Keď sa k tomu vo februári 2015 priznal, ona mu skryla telefón, aby si nemohol dohodnúť stretnutie s frajerkou, vtedy sa manžel opil, stiahol ju z postele a nadával jej, následne ju z celej sily hodil do sedačky, ona sa postavila a chcela mu dať facku, on sa uhol a ona ho poškriabala na nose. Keď zistil, že mu tečie krv, hodil ju na zem a bil ju pästami do hlavy a do celého tela, aj ju kopal. Na ľavé oko nevidela, na celom tele mala modriny. Keď chcela ísť na ošetrenie a udať ho na políciu, na kolenách ju uprosil, aby nikam nešla. Posledné dva mesiace býva manžel každý víkend opitý a z toho vyplývajú hádky, pričom si vzájomne nadávajú. Dňa 31.01.2016 ju udrel otvorenou dlaňou do tváre, čo mu ona opätovala, na čo ju sotil do dverí vedúcich do spálne, na ktorých ona v dôsledku pádu pravou rukou prerazila sklenenú výplň, čím jej vznikli rezné poranenia v oblasti zápästia pravej ruky, po čom jej vulgárne nadával. Po tomto konflikte prišiel za ňou do spálne, vzal si paplón a zamkol sa v detskej izbe. Ona dvere otvorila pinzetou a paplón si vzala. Poverený príslušník Vojenskej polície dňa 02.02.2016 zadržaním podozrivej osoby začal trestné stíhanie vo veci prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona. Po začatí trestného stíhania využila navrhovateľka právo odmietnuť vypovedať. Poverený príslušník Vojenskej polície uznesením zo dňa 04.03.2016 C. postúpil predmetnú trestnú vec veliteľovi VÚ XXXX N. na prejednanie priestupku, lebo výsledky skráteneho vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. a) zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. V odôvodnení citovaného uznesenia povereného príslušníka Vojenskej polície sa okrem iného uvádza, že zhladnutím videa na priloženom nosiči neboli zistené znaky vyhrážania. Správanie poškodenej, ktorá potom, ako ju mal manžel zraniť na ruke a vyhrážať sa jej, napriek tomu zostala celú noc doma, hoci mala pri sebe kľúče od vozidla, ktoré jej umožňovali opustiť dom, dokonca si otvorila pinzetou uzamknuté dvere detskej izby, kde spal manžel a zobrala si paplón, poukazuje na absenciu dôvodnej obavy poškodenej, ktorá je súčasťou skutkovej podstaty prečinu nebezpečného vyhrážania. Skrátenejším vyšetrovaním teda nebolo preukázané naplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty prečinu nebezpečného vyhrážania a ani iného trestného činu, avšak vulgárne správanie voči manželke, ako to opisuje oznamovateľka a vo svojej výpovedi potvrdzuje aj Q. L., čo je navyše podporené doloženým záznamom, môže byť priestupkom proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. a) zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Podľa odpovede Vojenskej polície S. na žiadosť krajského súdu, uznesenie povereného príslušníka Vojenskej polície o postúpení veci zo dňa 04.03.2016 nadobudlo právoplatnosť dňa 29.03.2016, sťažnosť nepodala žiadna strana konania. Vojenskej polícii nebola hlásená žiadna udalosť zo dňa 16.02.2016, v uvedený deň Vojenská polícia v Obci O. nezasahovala. Dňa 18.02.2016 bola však vyslaná hliadka Vojenskej polície do Obce O. na preverenie skutočností, ktoré oznámil telefonicky brat poškodenej.

Z úradného záznamu z výjazdu výjazdovej skupiny Vojenskej polície zo dňa 18.02.2016 vyplýva, že výjazdová skupina bola vyslaná dňa 18.02.2016 do Obce O. z dôvodu preverenia telefonického oznámenia o fyzickom napadnutí D. L. jej manželom H.. Po príchode na miesto bolo zistené, že uvedeného dňa k žiadnemu fyzickému napadnutiu D. L. nedošlo. Bolo zistené, že dňa 16.02.2016 vo večerných hodinách medzi nimi vznikla slovná hádka, kde boli použité vulgarizmy a nadávky. D. L. uviedla, že nepodáva trestné oznámenie na svojho manžela. Ďalej uviedla, že dňa 16.02.2016 bola na OO PZ v A., kde s ňou neboli vykonávané žiadne úkony. Z akého dôvodu bola na OO PZ, neuviedla. Na OO PZ v A. bolo zistené, že dňa 07.02.2016 bolo na ňu podané zo strany jej manžela podozrenie zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, bola predvolaná na výsluch na deň 16.02.2016, ale z dôvodu plnenia úloh spojených s výjazdom jej bolo oznámené, aby sa dostavila na výsluch dňa 17.02.2016, čo však už neurobila.

Z pripojených spisov krajský súd zistil, že Q. L. (v tomto konaní odporca) podal dňa 17.02.2016 na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom návrh na začatie konania o rozvod manželstva. Vec je vedená pod sp. zn. 8P/10/2016 a bolo v nej nariadené pojednávanie na deň 03.05.2016. Navrhovateľka D. L. podala na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom dňa 24.02.2016 návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by súd zveril maloleté deti do jej osobnej starostlivosti do právoplatného rozhodnutia vo veci samej a zároveň určil otcovi maloletých detí povinnosť prispievať určenými sumami na výživu maloletých detí - táto vec je vedená pod sp. zn. 5P/12/2016. Dňa 20.04.2016 navrhovateľka podala na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom návrh na obmedzenie užívacieho práva manžela k domu (návrh vo veci samej vo vzťahu k napadnutému predbežnému opatreniu) - táto vec je vedená pod sp. zn. 4C/60/2016.

Krajský súd zhladal zvukovo-obrazový záznam predložený navrhovateľkou na USB nosiči (pripojený k spisu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp. zn. 5P/12/2016). Na zázname počul tri hlasy - mužský, ženský a detský, pričom muž a žena sú mimo obrazu, dieťa na nahrávke krátko vidieť. Muž na nahrávke vulgárne nadáva žene, pričom okrem iného hovorí „ty si to rozbila vtedy, keď to bolo už otvorené“ a žena neskôr hovorí „mal si mi otvoriť, dvakrát som ti kázala, aby si otvoril, ... máš mi otvoriť dvere, ja sa nebudem dobíjať ako chudera“. Takéto slová nesvedčia, že by rozbitie sklenej výplne dverí, ktoré viedlo k poraneniu pravej ruky navrhovateľky, bolo dôsledkom sotení odporcom. Nesvedčí o tom ani výpoveď navrhovateľky pri podaní trestného oznámenia, kde sama uviedla, že po tom, čo jej mal manžel takto spôsobiť zranenie ruky, vzal si zo spálne paplón a zamkol sa v detskej izbe, na čo ona dvere otvorila pinzetou a paplón si vzala. Je ťažko predstaviteľné, že by si obeť fyzického napadnutia dovolila bezprostredne po tomto napadnutí vôbec vojsť do izby, v ktorej sa zamkol útočník, nie to ešte zobrať mu paplón. Ak navrhovateľka do spisu, sp. zn. 5P/12/2016 doložila správu P. C. U. z ošetrenia dňa 02.02.2016 (teda tretí deň po zranení), krajský súd konštatuje, že táto správa obsahuje v prvej časti len vyjadrenie navrhovateľky (pacientky) o mechanizme poranenia, ktoré lekár nemohol nijako overiť, pričom samotná navrhovateľka lekára informovala, že zranenie bolo nahlásené na políciu, preto lekár ani nemal dôvod skúmať okolnosti spôsobenia zranenia.

Nie je pravdou, ako uvádza navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu, že v uznesení povereného príslušníka Vojenskej polície Q. zo dňa 04.03.2016 sa jednoznačne konštatuje, že ku skutku došlo, avšak nejde o trestný čin, ale o priestupok. Naopak, z uvedeného uznesenia vyplýva, že poverený príslušník nezistil znaky vyhrážania a konštatoval absenciu dôvodnej obavy na strane oznamovateľky, preto nemohol kvalifikovať oznamovateľkou tvrdené konanie ako prečin nebezpečného vyhrážania a nezistil ani naplnenie znakov skutkovej podstaty iného trestného činu (teda ani trestného činu ublíženia na zdraví), pričom dôvodom postúpenia veci na prejednanie priestupku nebolo ublíženie na zdraví, ale „len“ vulgárne správanie voči manželke, ktoré by mohlo byť priestupkom proti občianskemu spolunažívaniu podľa ustanovenia § 49 ods. 1 písm. a) zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ktorého skutkovou podstatou je ublíženie na cti urážkou alebo vydaním na posmech (teda nie podľa § 49 ods. 1 písm. b), kde ide o ublíženie na zdraví z nebanlivosti).

Z konštantnej judikatúry vyplýva, že násilie voči osobe bývajúcej v dome alebo byte v zmysle § 76 ods. 1 písm. g) O.s.p. nemusí mať vždy len povahu fyzického útoku, môže ísť aj o také správanie, ktoré je možné považovať za agresívne, prípadne násilné v zmysle psychického násillia. Do tejto kategórie môžu spadať aj vulgárne nadávky. Na zvukovo-obrazovom zázname, predloženom navrhovateľkou, však žena nadávky mužovi opätuje (hoci v miernejšej forme, čo môže súvisieť s tým, že žena vedela, že je zapnuté nahrávanie). Zo samotného vyjadrenia navrhovateľky pri podaní trestného oznámenia vyplýva, že posledné dva mesiace si s manželom nadávajú vzájomne, dokonca mu opätovala aj úder otvorenou dlaňou do tváre. Z toho vyplýva, že správanie odporcu nemalo charakter jednostranného psychického traumatizovania, teda agresívneho správania zo strany odporcu, ale vzájomných urážok.

Pokiaľ navrhovateľka v písomnom vyjadrení k odvolaniu uvádzala ďalšie konanie odporcu, ktoré by malo potvrdzovať dôvodnosť predbežného opatrenia, krajský súd k tomu uvádza, že predbežné opatrenie bolo odporcovi doručené dňa 07.03.2016, preto jeho vstup do domu dňa 04.03.2016 (pokiaľ nebol sprevádzaný násilným správaním, čo navrhovateľka netvrdila) nemožno považovať za protiprávny. Z vyjadrenia navrhovateľky vyplýva, že policajnú hliadku privolal samotný odporca, a keď mu bolo vysvetlené, že bolo vydané predbežné opatrenie, dom opustil. Ani ostatné skutky odporcu, popisované vo vyjadrení navrhovateľky k odvolaniu, nevykazujú znaky násilného správania odporcu.

Na základe vyššie uvedeného dospel krajský súd k záveru, že z doposiaľ osvedčených okolností danej veci, vyplývajúcich zo spisu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp. zn. 5C/41/2016 a z pripojených spisov, sp. zn. 5P/12/2016, 8P/10/2016 a 4C/60/2016 nie je možné ustáliť v čase rozhodovania odvolacieho súdu, že odporca je dôvodne podozrivý z násilia voči navrhovateľke. Ak došlo medzi účastníkmi konania k slovným alebo aj fyzickým útokom, z vyjadrení samotnej navrhovateľky vyplýva, že išlo o vzájomné útoky. Pokiaľ tvrdenia navrhovateľky nie sú osvedčené, súd nemôže v civilnom konaní (zvlášť nie v konaní o nariadenie predbežného opatrenia) skúmať, kto je za ten ktorý slovný, či fyzický útok zodpovedný, resp. kto hádku vyvolal. Napokon z vyššie uvedených súdnych spisov vyplýva, že hliadka Policajného zboru alebo Vojenskej polície bola ku konfliktu medzi účastníkmi konania privolaná viackrát. Hliadka, ktorá mohla priamo na mieste posúdiť správanie odporcu, však ani raz nevyužila oprávnenie podľa § 27a zákona NR SR č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore vykázat odporcu z domu.

Krajský súd mal teda, na rozdiel od okresného súdu, za to, že nebolo osvedčené, že odporca je dôvodne podozrivý z násilia voči navrhovateľke, preto nie sú dané predpoklady na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. g) O.s.p. a z tohto dôvodu krajský súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

O trovách konania krajský súd nerozhodoval, keďže žiaden z účastníkov konania nežiadal o náhradu trov konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie bolo senátom krajského súdu prijaté jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.